

The problem

1. Shemot 17:8-16

ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים: ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם וצא הלחם בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האלקים בנדי: ויעש יהושע כפאשר אמר לו משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה: והיה פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכפאשר יניח ידו וגבר עמלק: וידי משה כבדים ויקחו אבן וישימו תחתיו וישב עליה ואהרן וחור תמכו בנדי מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה עד בא השמש: ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב: ויאמר ד' אל משה כתב זאת זכרון בספר ושם באזני יהושע פי מזה אמקה את זכר עמלק מתחת השמים: ויבן משה מזבח ויקרא שמו ד' נסי: ויאמר כי יד על כס קה מלחמה לד' בעמלק מדר דר:

2. Devarim 25:17-19

זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים: אשר קרה בדרך ויזנב בך כל הנקשלים אחריה ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים: והיה בהגנים ד' אלקיה לך מפל איביה מסביב בארץ אשר ד' אלקיה נתן לך נחלה לרשתה תמקה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח:

3. Shemuel I 15:2-3

פה אמר ד' צבקות פקדתי את אשר עשה עמלק לישראל אשר שם לו בדרך בעלתו ממצרים: עתה לך והפיתה את עמלק והתרמתם את כל אשר לו ולא תקמל עליו והמתה מאיש עד אשה מעלל ועד יונק משור ועד שיה מגמל ועד תמור:

This isn't war

4. Vayikra 20:23-24

ולא תלכו בהקת הגוי אשר אני משלח מפניכם פי את כל אלה עשו ואקין בם: ואמר לכם אתם תירשו את אדמתם ואני אתוננה לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש אני ד' אלקיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים:

5. Devarim 9:5

לא בצדקתה ובישר לבבה אמה בא לרשת את ארצם פי ברשעת הגוים האלה ד' אלקיה מורישם מפניה ולמען הקים את הדבר אשר נשבע ד' לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב:

6. Rabbi Avraham Yitzchak Kook (20th century Israel), Orot haMilchamah 4

לולא חטא העגל היו האומות יושבות ארץ ישראל משלימות עם ישראל ומודות להם, כי שם ד' הנקרא עליהם היה מעורר בהן יראת הרוממות, ולא היתה שום שיטת מלחמה נוהגת, וההשפעה היתה הולכת בדרכי שלום כבימות המשיח.

Were it not for the sin of the Golden Calf, the inhabitants of the Land of Israel would have been reconciled with the People of Israel, for the name of Gd called upon them would have aroused awe. No war would have been necessary, and the [Divine] influence would have proceeded peacefully as in the Days of Messiah...

7. Devarim 20:10

פייתקרב אל-עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום:

8. Devarim 23:10

פי תצא מתנה על איביה ונשמרת מפל דבר רע:

9. Shemot 20:22

ואם מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה:

10. Devarim 23:10-15

כי תצא מחנה על איביך ונשמרת מכל דבר רע: כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה ויצא אל מחוץ למחנה... ויד תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ: ויתד תהיה לך על אונך והיה בשבתך חוץ וחרפתה בה ושבת וכסית את צאתך: כי ד' אלקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת איביך לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחרירך:

11. Devarim 20:19

כי תצור אל עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה לא תשחית את עצה לנדח עליו גרון...

12. Bamidbar 27:17

אֲשֶׁר יֵצֵא לְפָנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֵא לְפָנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יוֹצֵיאֵם וְאֲשֶׁר יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֵדוּת ד' כִּצְאֵן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֵעָה:

Why is Amalek different? Three approaches

13. Commentary of Rabbi Abraham Ibn Ezra to Shemot 17:14

בעבור שהכעיס את ד', כי אלופי אדום נבהלו מפחדו בעבור האותות שעשה במצרים ובים, וככה מואב ופלשת. והנה זה עמלק שמע גבורת ד' בעבור עמו ישראל. והנה בא ממקום רחוק להלחם עם ישראל ולא פחד מד'.

Because he angered Gd, for the leaders of Edom were terrified of Gd because of the signs He had performed in Egypt and at the sea, and so were Moab and Philistia. Amalek heard of the might that Gd had performed for His nation, Israel, and he came from afar to battle Israel, and he did not fear Gd.

14. Rabbi Moshe Sternbuch, Teshuvot v'Hanhagot 2:344

The main impurity of Amalek is "happened upon you", that all is happenstance. Even after the open miracles and wonders of the exodus from Egypt, they came, as sorcerers, claiming that all was a lie and happenstance.

15. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, Ein Ayah to Berachot 58a

עמלק נצב כצד לישראל, עינו היתה רעה במה שיצאו ישראל לחדש בעולם שתהי' אומה מתנהגת במלכותה ע"פ גאון שם ד', אע"פ שלא התנשאה על יתר העמים לכבוש אותם תחת ידיה. ובאשר שדבר זה הוא מוכרח שתהי' אומה בעולם שהכח היותר שבמלכותה יהי' שם ד' אמונתו ובטחונו אהבתו ויראתו. ע"כ עמלק המתנגד לזה וסעיפיו יהיו עדר אבד.

16. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, Ein Ayah to Berachot 54b

משה רבינו ע"ה בעצמו לא הי' אפשר לו לעשות המלחמה בעמלק. עמלק שהוא שטנם של ישראל ומנגדם. להעין הצופיה עד סוף כל הדורות, כאדון הנביאים אשר "בכל ביתי נאמן הוא" כתוב עליו, הוא רואה שעוד יש צורך גם בעמלק, כי עוד לא נטהרו ישראל לגמרי עד שלא יהי' צורך לעולם בכח המנגד להם. ע"כ ידי משה כבדים, ובכחו העצמי הי' כמוכרח להוריד ולהניח ידיו...

17. The subsequent record in Tanach

- Bamidbar 14 Second attack by Amalek, with Canaan
- Shoftim 3 Attack by Amalek, with Moav
- Shoftim 6 Attack by Amalek, with Midian
- Shemuel I 15 King Shaul's attack, and mercy for Agag
- Shemuel I 27 Dovid's attack on behalf of the Plishtim
- Shemuel I 30:1-3 Amalek burns down Tziklag, and kidnaps the women and children
- Shemuel II 1 An Amaleki kills King Shaul
- Divrei haYamim I 4:43 Shimon goes to war against Amalek, successfully

18. Bereishit 36:12

וְתִמְנַע הַיְתָה פִּילְגֶשׁ לְאֵלִיפַז בֶּן עֵשׂוֹ וַתֵּלֶד לְאֵלִיפַז אֶת עֲמֶלֶק אֱלֹהֵי בְנֵי עֵדָה אֲשֶׁת עֵשׂוֹ:

19. Talmud, Sanhedrin 99b

"אחות לוטן תמנע" מאי היא? תמנע בת מלכים הוא, דכתיב "אלוף לוטן אלוף תמנע" וכל אלוף מלכותא בלא תאגא היא. בעיא לאיגורי, באתה אצל אברהם יצחק ויעקב ולא קבלוה, הלכה והיתה פילגש לאליפז בן עשו. אמרה, "מוטב תהא שפחה לאומה זו ולא תהא גבירה לאומה אחרת." נפק מינה עמלק דצערניהו לישראל. מאי טעמא? דלא איבעי להו לרחקה.

20. Bereishit 36:43

אלוף מגדיאל אלוף עירם אלה אלופי אדום למשבתם בארץ אַחְזָתָם הוא עֵשׂוֹ אָבִי אָדוֹם:

21. Rabbi Avraham Bornzstain, Avnei Nezer Orach Chaim 508:3

דשניא ז' אומות שחוטאים בעצמם ועושים כל התועבות ונחייבו מיתה... אבל זרע עמלק שנענשין בעון אבותם, ולכאורה הא כתיב "לא יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות." אך שגלוי וידוע לפני הקב"ה ששנאתם טמונה בלבם, פוק חזי מעשה המן האגגי, ובאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם כתיב "פוקד עון אבות על בנים."

22. Rabbi Joseph Dov Soloveitchik, *Fate and Destiny*, footnote 25, citing Rabbi Moshe Soloveitchik
If any people seeks to destroy us, we are commanded to do battle against it when it rises up against us, and this battle of ours is an obligatory war on the basis of the verse from Exodus (17:16), "The Lord will have war with Amalek from generation to generation."

23. Rabbi Aharon Lichtenstein, *Developing a Torah Personality*,

<https://etzion.org.il/en/being-frum-and-being-good-relationship-between-religion-and-morality>

What makes this problem more acute is the fact that it arises particularly in individuals who are morally and spiritually sensitive. Those who are relatively coarse are not concerned with these issues. Who is troubled by the command to wipe out Amalek? Those people who have succeeded in developing the kind of moral sensitivity that is important to us.

Is Redemption Possible?

24. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Melachim 6:4, with Raavad

שבעה עממין ועמלק שלא השלימו אין מניחין מהם נשמה...
השגת הראב"ד: א"א זה שבוש אלא שיכול לומר השלימו לקבל המצות.

25. Talmud, Gittin 57b

מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק.

26. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, *Mussar Avicha: Midot haRa"ayah*, Ahavah 6

מדת האהבה השרויה בנשמת הצדיקים היא כוללת את כל הברואים כולם, ואינה מוציאה מן הכלל שום דבר ולא עם ולשון, ואפילו עמלק אינו נמחה כי-אם מתחת השמים, אבל ע"י הזיכוך מתעלה הוא לשורש הטוב, אשר הוא מעל לשמים, ונכלל הכל באהבה העליונה, אלא שצריך כח גדול וטהרה עצומה ליחוד נשגב זה.

27. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, *Orot haKodesh III Chassidut 13*, pg. 326

כשאנו מתבוננים על האגדה האומרת "מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק" אנו חודרים לעומק החסד, שאין לנו להסחף בזרם של שנאה גם על האויב היותר נורא. ומזה אנו דנים דין קל וחומר לאותם שהם גורמים לנו צער בדעותיהם וענייני הריסה שלהם.

28. Rabbi Avraham Yitzchak Kook, cited in *Moadei haRa"ayah* pg. 241

כך שנינו בהלכות שבת: סתם מחיקה קלקול הוא, ואין מחיקה נחשבת למלאכה אלא כשהוא מוחק על מנת לכתוב, כי רק אז זו פעולה שמגמתה תיקון. ומכאן יש ללמוד לגבי מצות מחיית עמלק, אל יחשוב החושב כי לפנינו מצות מחיה גרידא, מצות מחיקה ותו לא, שהרי כאמור זו רק מקלקלת. אלא הואיל ומגמת עמלק היתה לפגוע בעם הנושא את שם ד' בעולם, בעם שעמו כרת הקב"ה ברית, ושהוא כסא ד' בעולם, לכן מצות מחית עמלק היא מחיקה על מנת לכתוב, על מנת לתקן עולם במלכות ד'...